

KARTA PRZEDMIOTU

Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów: Lekarski
Forma studiów: Stacjonarne
Stopień studiów: Magisterskie, jednolite
Specjalności: Bez specjalności
Rok akademicki: 2023/2024

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE	
NAZWA PRZEDMIOTU	Deontologia i prawo lekarskie
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
JĘZYK WYKŁADOWY	Polski
PROWADZĄCY	dr n. med. Krzysztof Mawlichanów / dr n. med. Jerzy Friediger / mec. Zyndram Pławny
OSOBA ODPOWIEDZIALNA	dr n. med. Krzysztof Mawlichanów / dr n. med. Jerzy Friediger
LICZBA GODZIN	
WYKŁADY	10 godz.
KONWERSATORIA	15 godz.
CELE PRZEDMIOTU	
CEL 1	Zapoznanie z podstawowymi aktami normatywnymi i poza normatywnymi dotyczącymi praktycznego wykonywania zawodu lekarza
CEL 2	Szczegółowe omówienie zagadnień: tajemnica lekarska, tajemnica dokumentacji medycznej, prowadzenie dokumentacji medycznej, prawo do prywatności pacjenta, prawo do intymności, zgoda na leczenie i zabieg, sposób, jakość i uprawnienia udzielania informacji o stanie zdrowia, wydawanie zaświadczeń i opinii, relacje koleżeńskie w korporacji, problematyka czynu i wynikająca z niej odpowiedzialność karna, zawodowa i korporacyjna/ urzędowa
EFEKTY UCZENIA SIĘ	
MW1	Wiedza: D.W4. rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;
MW2	Wiedza D.W6. rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza;
MW3	Wiedza D.W12. zna zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE

MW4	Wiedza D.W13. zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady i reguły etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;
MW5	Wiedza G.W6. zna regulacje prawne dotyczące udzielania świadczeń zdrowotnych, praw pacjenta, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego;
MW6	Wiedza G.W7. zna podstawowe regulacje dotyczące organizacji i finansowania służby zdrowia, powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz zasady organizacji przedsiębiorstw podmiotu leczniczego;
MW7	Wiedza G.W8. zna obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu;
MW8	Wiedza G.W9. zna regulacje dotyczące eksperymentu medycznego oraz prowadzenia innych badań medycznych;
MW9	Wiedza G.W10. zna regulacje prawne dotyczące przeszczepów, sztucznej prokreacji, aborcji, zabiegów estetycznych, leczenia paliatywnego, chorób psychicznych;
MW10	Wiedza G.W12. zna zasady tajemnicy lekarskiej, prowadzenia dokumentacji medycznej, odpowiedzialności karnej, cywilnej i zawodowej lekarza
MU1	Umiejętności: D.U13. posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych;
MU2	Umiejętności: G.U3. wyjaśnia osobom korzystającym ze świadczeń medycznych ich podstawowe uprawnienia oraz podstawy prawne udzielania tych świadczeń;
WYMAGANIA WSTĘPNE	
brak	
TREŚCI PROGRAMOWE	SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH
WYKŁAD 1	Temat: Wprowadzenie do etyki. Etyka normatywna, zawodowa, lekarska, bioetyka. Podstawowe współczesne teorie etyczne. Wprowadzenie do bioetyki. – 1 godzina
WYKŁAD 2	Temat: Pacjent jako osoba. Poszanowanie autonomii pacjenta. Problemy: Definicja pojęcia autonomii, godności, kompetencji. Rodzaje autonomii. – 2 godziny

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE

WYKŁAD 3	<p>Temat: Sprawiedliwość w medycynie. Sprawiedliwość dystrybucyjna (zarządzanie dobrami społecznymi i ich podział). Modele sprawiedliwej opieki zdrowotnej.</p> <p>Problemy: Moralne problemy wyboru w sytuacji ograniczonych możliwości leczniczych. Problemy: Poziom systemowy, ustalanie priorytetów, zasady tworzenia tzw. koszyka świadczeń gwarantowanych. – 2 godziny</p>
WYKŁAD 4	<p>Temat: Eksperyment biomedyczny. Etyka zgody i eksperyment medyczny. Problemy: Prawda i dobro w medycynie. Moralne usprawiedliwienie eksperymentowania na ludziach. Problemy: Etyczne i prawne wymogi prowadzenia badań medycznych z wykorzystaniem ludzi. Deklaracja Helsińska, Ustawa o zawodach lekarza.. Charakter zgody i problem dopuszczalności braku zgody w wyjątkowych sytuacjach. – 2 godziny</p>
WYKŁAD 5	<p>Temat: Etyka badań naukowych w medycynie. Problemy: Zasady i etapy badań medycznych. Zasady Dobrej Praktyki Klinicznej.</p> <p>8Temat: Etyka transplantacji. Transplantologia problemy moralno-prawne. Problemy: Transplantologia jako społecznie wrażliwa specjalizacja medyczna. Pobieranie narządów ex vivo. Etyczne uzgodnienie z podstawowym moralnym nakazem lekarskim. Problemy: Definicja śmierci jako dyskurs społeczny. Pobieranie narządów ex mortuo - Modele pozyskiwania narządów. Zgoda na dawstwo narządów: wyrażona i domniemana. – 1 godzina</p>
WYKŁAD 6	<p>Temat: zasady prawa farmaceutycznego – 2 godziny</p>
KONWERSATORIUM 1	<p>Powinności dotyczące wykonywania zawodu lekarza w ujęciu regulacji normatywnych i poza normatywnych (regulacje korporacyjne). Relacje koleżeńskie w korporacji zawodowej, praktyka prywatna regulacje korporacyjne. – 1,5 godziny</p>
KONWERSATORIUM 2	<p>Dokumentacja medyczna. O prawach pacjenta i rzeczniku praw pacjenta. – 1,5 godziny</p>
KONWERSATORIUM 3	<p>Problem czynu zabronionego w zawodzie lekarza rodzący odpowiedzialność karną cywilną i korporacyjną. – 1,5 godziny</p>
KONWERSATORIUM 4	<p>Tajemnica lekarska ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności wyłączających obowiązek jej zachowania. Udzielanie informacji o stanie zdrowia – dopuszczalność i zakres wynikająca z obowiązujących regulacji. – 1,5 godziny</p>
KONWERSATORIUM 5	<p>Problem choroby nieuleczalnej i pacjenta umierającego jako szczególny rodzaj udzielanej przez lekarza informacji w zbiegu problematyki etycznej i prawnej. Obowiązki prawne lekarza w zakresie stwierdzenia zgonu. – 1,5 godziny</p>

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE

KONWERSATORIUM 6	Szczególne warunki wykonywania zawodu w okresie stażu podyplomowego ograniczone prawo wykonywania zawodu, zakres dopuszczalnych procedur medycznych w okresie stażu podyplomowego. Prawo wykonywania zawodu lekarza. – 1,5 godziny
KONWERSATORIUM 7	Zaświadczenie lekarskie, orzeczenie i opinia jako szczególny rodzaj informacji o stanie zdrowia z rozróżnieniem celu medycznego i pozamedycznego. Prawne konsekwencje wynikające z ich sporządzania. – 1,5 godziny
KONWERSATORIUM 8	Zgoda na leczenie i zabieg warunki pozyskania niewadliwej zgody. Regulacje normatywne. – 1,5 godziny
KONWERSATORIUM 9	Prokreacja antykoncepcja, dopuszczalność przerywania ciąży, problematyka prawna i etyczna – 1,5 godziny
KONWERSATORIUM 10	Przeszczepianie tkanek i narządów, eksperyment medyczny regulacje prawne i etyczne. – 1,5 godziny
METODY DYDAKTYCZNE	
-	Burza mózgów - Dyskusja - Debata - Wykłady - Studium przypadku
NAKŁAD PRACY STUDENTA	
GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM	25 godzin
GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO	Przygotowanie do zajęć 10 godzin Przygotowanie raportu, prezentacji, historii choroby 10 godzin Przygotowanie do egzaminu 10 godzin
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU	55 godzin
REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA	
	Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie konwersatoriów.
METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW	
W ZAKRESIE WIEDZY	egzamin końcowy
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI	egzamin końcowy

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE

W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH	aktywność na zajęciach
SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE	brak
SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE (I i II termin)	Termin I: egzamin pisemny: 5 pytań opisowych + 1 kazus opisowy Termin II: +> pisemna odpowiedź na 10 pytań otwartych

KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ

NA OCENĘ 3,0	3,0 minimum 3 z 5 pytań opisowych + 1 kazusu
NA OCENĘ 3,5	
NA OCENĘ 4,0	4,0 minimum 4 odpowiedzi poprawne z 5 pytań opisowych + 1 kazusu
NA OCENĘ 4,5	
NA OCENĘ 5,0	5,0 minimum 5 odpowiedzi poprawne z 5 pytań opisowych + poprawna interpretacja 1 kazusu

LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- [1] JUSTYNA ZAJDEL — PRAWO LEKARZA 2012, ŁÓDŹ, 2012, PROGRESS
- [2] red. A. Alichniewicz, A. Szczęsna — Dylematy Bioetyki,, ŁÓDŹ, 2001, BECK
- [3] Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej wobec Zastosowań Biologii i Medycyny, (Konwencja o prawach człowieka i biomedycynie) 1996, Prawo i Medycyna 3, (vol. 1), 1999. — PRAWO I MEDYCYNĄ (red.) , WARSZAWA, 1999
- [4] BIOETYKA W ZAWODZIE LEKARZA, — OFFICYNA (red.) , WARSZAWA, 2009
- [5] Kodeks Etyki Lekarskiej
- [6] Konwencja Genewska
- [7] Kodeks Norymberski

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] RAFAŁ KUBIAK — PRAWO MEDYCZNE, WARSZAWA, 2010, BECK
- [2] JAN HARTMAN — BIOETYKA W ZAWODZIE LEKARZA, WARSZAWA KRAKÓW, 2011, LEX
- [3] Inne akty prawne , publikacje newslettery – dotyczące dziedziny

AKTY PRAWNE

DEONTOLOGIA I PRAWO LEKARSKIE

- [1] Ustawa/rozporządzenie w przedmiocie Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry, (1997 r. , tekst ujednolicony z dnia z dnia 5 grudnia 1996 Dz.U.Dz. U. Nr 28, poz. 152)
- [2] Ustawa/rozporządzenie w przedmiocie Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Godności Istoty Ludzkiej wobec Zastosowań Biologii i Medycyny, Konwencja o prawach człowieka i biomedycynie z dnia 19.11.1996 Dz.U.
- [3] Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz.U.12.0.159)
- [4] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U.10.252.1697)
- [5] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz.U.12.0.583)
- [6] Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych. (Dz.U.02.101.926)
- [7] Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U.11.112.654)
- [8] Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz.U.11.277.1634)
- [9] Ustawa z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz.U. 2022.1575) – ze zm.
- [10] Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz.U.2005 Nr 169 poz. 1411) – ze zm.